

Szerkesztési iroda: Fischel Fülöp könyvnyomdája helyiségében. — Szerkesztővel értekezni lehet: Hatfő, Szerda, Csütörtökön és Szombaton 11 — és 4 órákor. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény *Margittai József* szerk. nevére küldendő Csáktornyára.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése Csáktornyán. Ide küldendő az előfizetési díjak és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítanak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelölt társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap

Megjelenik Csáktornyán hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egyes évre	4 frt
Félévre	2 "
Negyedévre	1 "

Egyes szám 10 kr.

Hirdetések vagy előfizetők: Budapest: Goldberg r. A. V. hird. irod. Bécsben: Schalek E., Duker M., Oppelk A. Debrecen: Danab G. L. és társai. Frankfurt a.M.: Danab G. L. és társai.

Nyiltlétér petitsora 10 kr.

Perlak. 1886. március 10-én.

(Folyt.)

Ezekkel szemben azt lehetne felhozni, hogy 1) az ily adókezelési rendszer nagyon bonyolított volna és hogy 2) az államkincstár nem láttánk el rendszeresen pénzzel: ha azonban a dolgot közelebbről vizsgáljuk, azt logikusan konstátálni, hogy a felhozottak csak ellentételek, de nem érvek, mert ami az első illeti, ha a közigazgatási bizottság hatalmaztatnák fel fizetési halasztások engedélyezésére, úgy a kezelést az által nagyon egyszerűsítették. A mi pedig a másodikot illeti, az államkincstár elég rendszeresen láttánk el ezen rendszer mellett is pénzeszközökkel, miután az ország különböző részeiben más más termények képezik a főterményt s így az adóknak az ország különböző részeiben különböző időben való esedékessége fenakadás nélkül érvényesülhetne; de ha mégis pillanatnyi hiány mutatkoznék az államkincstárban, — módjában van az államnak az adó anticipáció akár kincstári utalványok akár pedig mint nálunk szokásban van, járadék kölcsönök alakjában.

Ami pedig a gabonának gyorsan piacra való vetését illeti, e tekintetben azt a tanácsot adnánk, hogy azt csak akkor tegyék, ha nálunk gyenge, a tengerentul pedig jó termés van, mert csak akkor van ezen manipuláció mellett nyereségre kilátásunk — ha el lenkezőleg nálunk jó, a tengerentul pedig gyenge termés van s akkor vetjük gabonánkat azonnal a piacra, a hirtelen torlódás az árakat annyira lenyomja, hogy még a tengerentuli árakat sem tudjuk elérni többé mint az tavál megtörtént, amíg az londoni tőzsdén o. 2 font sterlinggel olcsóbb volt a gabona, mint a new-yorkin

Tehát nem csak a termelésnél, hanem az értékesítésnél is gondolkodni kell a modern gazdának, hogy jól felismerje az ilóponot, midőn legcélszerűbb lesz, értékesíteni; a kormánynak pedig feladatában áll e tekintetben a consulatusi ügyet minél megfelelőbben szervezni, hogy gyorsan és jó statisztikai anyag álljon a polgárok rendelkezésére, melyhez gazdasági dolgok vitelében magukat alkalmazhassák.

Ami az idegen államok vampo litikájának befolyását árvizonyaink alakulására illeti, hogy az nem kedvez nekünk névze, az további diskurziók tárgyát már nem képezheti, csak az esz közökről vitatkozhatunk, melyek az ellen alkalmazhatók Retorsiót alkalmazni én nem tartanám helyesnek, mert annak sajátjagos államjogi helyzetünk melle t úgy sem volna reánk névze kívánatos hatása. Tehát mit tegyünk? Tűrjünk és várjunk? Nem!

Oroszország virágzó kiv. teli kereskedelmét a magas arany aranyon köszönheti, erre úgy látszik a magas kormány is kiterjesztette figyelmét — Mult év — ha jól emlékszem — július havában tanácskozások toltak a magyar és osztrák kormány és az osztrák-magyar bank közt az iránt, hogy a bank egy nagyobb összegnek kibocsátására hatalmaztatnák fel

Hogy mi volt a magas kormány intenciója, azt természetesen nem tudom, de fellogásom szerint nem lehetett más, mint a vásárlási erőt szaporítani s így az ár alakulásra kedvezőleg befolyt és magas arany ágiót terem-

teni, mi egyrésztől a kiv. teli kereskedelmét mód felett hatványozza, másrésztől pedig valóságos lappangó védvámot képez

Csak nézzük egy kissé közelebbről a dolgot. Vegyünk fel pl. 40 százalékos ágiót, úgy 6 arany frtért 10 papir forintot kaphatok cserébe s ha most az országban pl 8 papir forintot veszek egy mm. búzát s azt külföldön 6 arany forintot adom el, ez megfelel 2 papir forint bruttó nyereségnek s leszámítva a vámot, szállítási költséget, még mindig marad tisztességes nyereség; a kiv. teli kereskedés megndul, a gazda kap üzleti hasznot, megélhet. Mig más államból behozandó cikkek arany pénzzel kellvőn fizetni, az agio képezi a vámot. De ily gazdasági politikát egy nagyobb kiterjedésű, gazdag, te mézeti kincsekben bővelkedő államban lehetne üzni, a mely független existenciájának biztos zálogát épen természeti kincseiben bírja, a mely mindazokat a javakat maga képes termelni, mire egy cultur népnek szüksége van a nélkülözhetlen létszerektől kezdve a luxus cikkekig. Mindez más államban a status bukásra vezethető. A mi viszonyaink közt szerény véleményem szerint egy bizonyos mennyiségű bankjegyet veszély nélkül lehetne még a forgalomba bocsátani, azért én csak üdvözölöm a ma as kormányt, ha egyelőrtve az o-ztrák kormányval kereszttülvén, hogy a kiv. teli kereskedelem, a gazdák sorsának javítása érdekében az osztrák-magyar bank felhatalmaztatnák a forgalom szükségletéhez képest egy bizonyos mennyiségű bankjegyek kibocsátására.

A többről más alkalommal.

SZMODITS VIKTOR

Muraköz tanügye és a kir. tanfelügyelő jelentése.

(Folyt.)

- XI. Kereskedelmi iskoláink.
- XII. Műasztalos tanműhelyünkben.
- XIII. Iparos tanonciskola.
- XIV. Kisdóvoda és gyermekkert a tankerületben van összesen 7.
- Az őrützet kigyújtá a haza határán Csáktornya város lelkes közönsége, mely e tanév végén tetőzte be kisdóvodáját.
- XV. Az iskolai alapgyogyn.
- XVI. A kertészet, mezőgazdaság s nemesítés.
- XVII. A nagym. vallás- és közok. miniszterium által kinevezett ideiglenes iskolalátogatók intézménye.

XVIII. A tankerület átvételének s áttekintésének első gondoljával párosult s majdnem 4000 számot megközelített folyó ügyek, nemkülönb az országos törzskönyvnek e tanévben történt érdemlegesebb előmunkálatai, végül a magyar nyelv oktatását szabályo, magas rendelet sok körültekintést igénylő végrehajtásának dacára --- e tanévben 170 napot töltötték iskolalátogatással. E látogatások eredményéről s tett intézkedéseim érdeméről minden alkalomból a tek. közigazgatási bizottságnak tüzetes nyilván tartott havi jelentésekben számot adtam.

XIX. Örömmel emlékezem meg néhány hazafias s kegyeletes adományról is. --- A nemzetiségi vidékeken működő jelesebb tanítók megjutalmazása céljából megindított mozgalomnak jelentősebb eredménye volt a) Zalamegye nemesi vá-

lasztmányának évi 12) fjt ajánlata mindíg 4 tonitó jutalmazására; b) Lázár Bernát szegvári földbirtokos 300 fjtóai adományá ugyanezen célra; c) Szmodits Viktor perliki segédiskolabíró évi 100 fjt ajánlata a magyar nyelvben legkiválóbb előmenetelt tanúsító perliki járásbeli növendékek számára; d) végül pedig a Hirschler testvérek Alsó-Domborúról 5 éven át kiosztandó 1000 fjtóat ajánlottak meg a muraközi legjelesebb tanítók és a magyar nyelvben legalaposabb jártasságot tanúsító növendékek jutalmazására.

A hivatásuk magaslatán álló jeles tanítók anyagi támogatása s idegen sju kultúrális mozgalomak bármely alakulásának keretén belül egy állandó s önálló cél jelentőségével bir. --- Bizonyval méltó mindazok figyelmére, kik akár anyagilag, akár szellemileg hivatva vannak --- társadalmi uton kikélni az állam áldozat készvétel s a jó tanítók buzgalomával elvezett magukat.

Tekintetes közigazgatási bizottság! Az imént előterjesztett adatok után alig szükséges részletesebben méltatnom a következő tanév munkakörét.

A megjavult mindennapi iskolázás szervezése s szigorú ellenőrzése után --- szabályozásra vár az ismételő oktatás fokozatos keresztülvitele, mely az iskola ismereteinek hasznát s gyakorlati életben való jelentőségét, további képzést nélkülöző növendékeinknél biztosítja s érvényre emelje.

Ápóljuk a faiskolák szakszerű kezelését, a selymentenyésztést s méhészet iránti érdeket felfrötel. nél s növendékeinknél egyaránt.

Füredtől Stridóig alig van megyénknek vidéke, mely nem volna alkalmas valamely nemzetgazdasági előnyös és fontos mellet foglalkozásra. A megyei tantestület tagjaihoz intézett körleveleimben eléggé kifejtettem azon fontos hatáskört, melyben példa s érdeklődés dolgában, e téren buzgalomukat és hazafiságukat érvényesíthetik.

Az egészségügynek most már számos iskolánkban berendezett tanítását össze kell kötönnk a gyakorlati életben s minden kinkázó alkalommal avégből, hogy népünk akár életmódjának, akár kedvtelenségeinek vagy járványokat szaporító helytelen megszokásainak szomorú következményeitől megilletődve --- saját ösztönéből és meggyőződéséből is lásson egészségügyének minden sorsban és állapotban lehetséges javításához. Így lesznek majd népzserűek és várvártak a falasi gyermekmenedékházak, melyeknek áldását oly nehezen nélkülözük.

A már fennálló állami iskolák tovább fejlesztése, nemkülönb a nemzetiségi vidékek iskoláinak a magyar nyelv oktatását végleg szabályo magas rendelet alapján történt vagy történendő szervezése után --- kiváló figyelmet érdemel a Göcsejnek nevezett vidék népoktatása, melynek lendülete már e tanévben is érezhető lévén, kell, hogy tervszerű fejlesztésében az összes iskolai hatóságok egyttés buzgalma jusson érvényre.

Élénk gondom tárgyát fogják képezni a jövő tanévben balatonmelléki népiskoláink, melyekkel első évi hivatalosidószám alatt legjobb szándékom dacára sem foglalkozhatom oly behatóan, amint óhajtottam.

Egyéb fokozott népoktatási tanintézetek viszonyainak s fejlődésének irányelveit az illető csoportokban méltatván --- szabadon még legbensőbb közzét nemet kifejezni az odaadó támogatásért,

melyet a tekintetes közigazgatási bizottság részéről e tanévben minden alkalomból tapasztalni szerencsés voltam.

Ugyanezt fejezhetem ki az iskolátogetők, gondnokok, iskolázókés járás szolgabíró uraknak, kik a tek. közigazgatási bizottság buzgalomában osztotva hü szövetségeseim voltak azon magas feladat valóításában, hogy e szép megye nemzeti s vallásérkölcös állapot fejlesztendő népoktatását ismét egy hatalmas lépéssel előbbre vigyük.

HÍREK.

— Előfizetési felhívás! —

Tisztelettel felkérjük lapunk azon t. előfizetőit, kiknek előfizetésük márczius hó végével lejárt azt me l e b b megújítani és a hátralékokat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

A „Muraköz” kiadóhivatala.

— Betőresi kísérlet. Csáktornyán m. hó 30-án éjjel Granitz, perliki utcai börtörökösdől holtbaja be akartak törni. A tettesek a falat kezdék alámasi, azonban a tulajdonos meghallván a neszt, a tűzöregre ment segítségért, hogy a betörőket elfogják, de a betörők idejében szerszamaikkal együtt kerekelt oldottak.

— Kinevezés. Sohár Kálmán letenyvei kir. járásbírósi irnokot a n. m. kir. igazságügyi miniszter ut a perliki kir. járásbíróshoz végrehajtóvá nevezte ki.

— Gyászír. Radobój Antal sz. Ferenczrendű áldozat és szelnicai káplán m. hó 28-án Szelnicén, 70 éves korában elhunyt. Nyugodjék békeben!

— Neki ment a Murán! egy krajevcezi szolgaleányt mult pénteken egy goricsani földművelő szemelattára s nyomban elült a habok között. Az öngyilkosság oka ismeretlen. Az öngyilkos hulláját még nem találták meg.

— A csáktornyai kir. csendőrségnek és a városi rendőrknek kijutott a munkából a m. hó 29-én s a következő napokban. E napokban tartatott meg az utnevezés. --- Volt tehát réteg ember s verkedés elég. 4...5 nap alatt számos elfogatás történt. ... Egy privátlétező cigányt is elfogott egy hajdu m. hó 31-én verkedés miatt, azonban a deliqueses hajdu elől megugrott. Volt hajtsza, mig a néző közönség segítségével sikerült a cigányt elfogni. Harom hajdu vitte aztán be s bőven kijuttatták a szökevénynek a városah udvarán ökölle az oldaloféseket, a miert megittuatta őket.

— Lökötő. Folyó hó 23—24-ére me. nő éjjel Alsó-Vidovecz községből a következő lovak lopattak el: Lovrek Balazs kárára 1 drb. 150 frt. Ködmence Balazs kárára 1 drb. 70 frt. 1 drb. osikó 10 frt. Matulis Matyas kárára 2 drb. 180 frt. továbbá Lovrek Balazs kárára egy drb. löszerszáru, összesen 417 frt értékben. A négy drb. lo s szepeteki erdőben feltalaltottak. A 10 napos csikót a tettesek hurrakkal meglojtották. A A tettesek még nem kerültek kézre. Nyomozzák őket.

— Szenatolvasás. M. hó 28-án este a pátnovecz majorvacz kiment a majorba szelnicén s észrevette, hogy a csürben több ember van, akik az ott levő szénát lepedőkbe akarták kötni. A gazda hozzájuk ment, hogy őket elfogadja de vele dulakodni kezdtek s mivel a gazda állítása szerint a tolvajok 7-en voltak, közülök egyet sem volt képes elfogni, azonban a dulakodás közben egynek ott maradt a kalapja. A tolvajok kielete eddig megállapítható nem volt.

— Mult hó 24-én este fél tíz órákor Perlakon a Sház-utóra aló végén tüz volt, mikor is Ponomcs M. h.az egy mellék épülettel együtt leégett. Hogy a sűrűn egy-mas mellett álló szalmafedélű házak meg lehetett menteni, csupán a csendes időnek

közönhető. Amint a kigyaladásból következik a 2-300 fra rugó kárt rosz akarat ideste elő, amennyiben a ház egyik sarkát látek kigyaladni, a hol a tűz csakis szárdokos gyújtogatás által jöhetett létre. Az egy házól csak nagy nehezen tudtak mindegy kihordani, a többi közt a már hét év óta gyögyíthatlan betegségekben fekvő házi gazdái is, ki a tűz után nem sokára meg is halt.

— **Eljegyzés.** Mayer Mór perlaki borkereskedő a napokban jegyezte el Mautner Anna kisasszonyt, Mautner N. molnári kereskedő kedves leányát.

— **A perlaki kaszinó** választmányi ülésén kimondotta, hogy egy perselyt fog felállítani a kaszinó helyiségében, melybe a nyevő kártyajátékos minden alkalommal 10 krt fog adni a rongyos egylet javára.

— **Tűz.** F. hó 28-án délelőtt fél tíz órákor Nedeliczén tűz ütött ki. Andits Mária pajtája, olja legett. A kár 440 fra rug. Biztosítási semmi sem volt. A tűzét valószínűleg gyermekek játszás közben idézték elő.

— **Tyuklopás.** E hó 1-én Möriz László hosszu-falusi csavargó egy három drb tyukkal "fogott". Mivel a nevezett neu akarja megváltani, hol lopja a tyukokat, felhivatnak a károsultak a eskortyónyi városánál jelentkezni, hol a tyukokat megnevezhetik és átvehetik.

VEGYESEK.

Ápríl hó 15-ike igen fontos határidő mindazokra nézve, akik a jövő évi országos képviselő-választáskor jogokaikat gyakorolni kívánják. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a jövő évre érvényes választó névjegyzék ez évben őszélel-tíra és hogy e jegyzékbe csak azok vétetnek fel, kik múlt évi adójukat f. é. ápríl hó 15-éig fizették. Ígyezzenük tehát adótartozásunkat a törvény-szabta határidőn belől lefizetni, hogy eme leg-zsebb polgári jogunk gyakorlásától el ne eszünk.

A kutyák öngyilkossága. Már gyakran állították és be is bizonyították, hogy kutyák néha öngyilkosságot szoktak elkövetni. Landez északamerikai városból egy kutyának következ, kissé valószínűtlennél hangzó öngyilkosságát jelentik: Ansel Joenak egy kis kutyája volt, melytől valamennyi nem réz szült kölykét elvették. Mikor az utolsófólt fosztották meg, nagyon busul: és nyugtalanul szaladgált ide s tova, Ansel utánna sietett és látta, a mint a jege lyukba vetette magát, felmerült és újra eltűnt. Ansel a nyilván másik végére sietett, szerencsésen megfogta és hazavitte az állatot, hol csakhamar magához tért. Másnap sikerült neki gazdájának ébersége daczára elszökni; megint a jegre szaladt és belelőtte magát.

Haláles ügyünkön legnagyobb el-lenségünkkel is meg kell békülnünk! mondák az iszákos és egy pohár vizet kért. ---

Káplár (az ujonczhoz, kinek haja nagyon is rövidre van megnyírva.) Hallja kend, ha holnap ismét ily rövid hajjal jelenik meg, hát a dünkliba sétál! -- Ért tte?

A tournure. Mi hasoulóság van a hölgyek tournure je és egy panoráma közt? --- Egyiknél sem tudni, hol vég-ződik a művészet és hol kezdődik a természet.

Valaki óraszámra fogadott kocsi, hogy ügyeit elvégezze. Midőn a kocsiat kifizette és borralalót is akart adni, mondá: Tulajdonkép gyorsabban haljathott volna. Hogy is ne! felelt a kocsis, hogy lovatát abajagszom? Soha! Én az állatvédő egylet tagja vagyok! Ugy, v-szonzá amaz, ismét zsebre rakva a borralalót, én pedig a mérsékleti egyletnek vagyok tagja és így ellensége a borralalónak.

Aki szorakozott. Elnök a vádlott hoz védszédet után: Vádlott, ön az utolsó szó. Mi mondani valója van még?

Vádlott: Istent hívom tanunul, hogy ártatlan vagyok! Elnök: Tanukat most nem hallgathatunk ki. (Gondzó.)

IRODALOM.

— **Ritka jelenség** szépirodalmunk terén az a nagy bugalom és áldozatkész-ség, mellyel a már közkeveltségnek örvendő "Gondzó" című szépirodalmi hetilap az eredeti magyar regényt és elbeszélést fejlesz-teti és emelői iparkodik. Előttünk ide s az országban 6 regény folyik. Tónay Lajosnak, a lap főmunkatársának melyre hatoló nagy-szalabú társadalmi regénye, "Eladó birtok"-ok Abonyi Lajosnak költői jelenetekben gazdag történeti regénye "Az utolsó kurucvilág". E szakokban érnek véget Vértess Arnold, jeles elbeszélő regénye "Csirizsárj Ber-talan ur ö mellsőgát" és Belot Adolf rend-kivül érdeklőtő regénye műve "A kigyó"; helyetük pedig kezdődnek Margitai Dező regénye "A második lány" és Montepin Xaveré "A kenyérrusná", melyek megny-nyan a legszélesebb olvasó körökben méltó feltűnést fognak kelteni. Az elbeszélés-özönbél kiemeljük Balázs Sándor humo-reszkiéit "Biztos gyógyszer minden betegség ellen", Reviczky Gyula rajzát "Por és hamu", báró Horvath Miklós elbeszélését "A grófnő házassága", Tóth Sándor történeti elbeszélés-letét "Egy alhatatlan fejedelem", Lipsey Adam vázlatát "Jó leány", Munkácsy Ká-lman elbeszélését "Két tűz között" stb. Lirai költeményekkel szerepelnek a fiatal nemze-dék kiváló tagjai, mint Endrődi Sándor, Rudnyánsky Gyula, Inezdy László, Szom-yori Károly stb. A "Gondzó" az egyetlen magyar regénytár, mely olaszág tekinteté-ben is egyedül áll (előfizetési ára negyedeve 1 lit 50 kr.) Ajánljuk a művelt magyar köz-ségség lelkes pártfogásába. A kiadó minden-kiéket ingyen és bérmentve szolgál mutat-ványsszámmal, ki e véget levelezi lapon a "Gondzó" kiadóhivatalához (Budapest, dob-utca 14. szám) fordul.

Takarekoskodjunk ki! Ki ne köv-etné szívesen ezt az elvet, mikor tudhatja, hogy általa nemcsak megarthatja jöletét, hanem gyarapíthatja is? S ha takarekos-kodásról van szó, hol lehetne ezt jobban gyakorolni, mint otthon, s ki tehetné job-ban, mint a ház asszonya? Igen, a hol a nő, a családnya takarekos, ott az egész család jölete szünetmentesen gyarapodik. S meyyik nő nem tudja takarekoskodni? Nem

bisszik, hogy volna olyan. De van sok oly módja a takarekoságnak, melyek általában nem ismeretesek még. Most itt lehet olcsó-ban vásárolni, majd meg annak van a ren-desnél olcsóbb előállításai módja, amikor meg oly dolgot vehetünk könnyű szersz, ke-veőbb költséggel, sőt sokszor költségg nélkül otthon melyet ezéltő drága pénzben más ál-tal kellett vőzvetnünk. Szóval: szék és szék módja van a takarekoságnak. Minden högy örömmel, fogad tehát egy oly megbízható tanácsadó, a melyen a "Magyar Háziaszony-czim" hetilap, mely az életben előforduló minden körülmények között hasznos utmu-tatással szolgál s a je tanácsok folytán esz-kezőit megakartatások bizonyára számszo-rban is felérnek avval a csekély előfizetési arral, mibe e hasznos folyóirat kerül. — A "Magyar Háziaszony" előfizetési ára egy evre csak 6 lit. felelvre 3 lit, negyedeve 1 lit 50 kr. Előfizethető legzélesebbben póstatutavály által, címzeve a "Magyar Háziaszony" kiadóhivatalához Budapest, nagy korona utca 19. ... Mutatvány számok ingyen küldetnek mindazoknak, kik a kiadó-hivatalhoz ezekért ... legzélezésértben le-velezőpállal fordulnak.

PÁLYAZAT.

A szoboticzai (Muraköz) római ka-tholikus felekezeti iskolánál kántortanítói állomásra

1. évi április hó 10-ig pályázat hirdetik. Évi jövedelem 300 lit, szabad lakás, kert, 4 hold szántóföld, 48 merő kukorica, stolaris és házbér után körülbelül 250 lit. Minden háztól 12 font széna és 10 községtől 12 öl tüzifa.

Tannyelv magyar és horvát. Folyamodványok kellőleg felszerelve

április hó 10-ig alutirothoz beküldendők.

Szoboticzán 1886. márczius 18.

IMREI FERENCZ isk. székü elnök.

MEDJIMURJE

NOVINE ZA PUK.

IZLAZI SVAKU NEDELJU.

Cena je:	
Na celo leto	4 frt
Na pol leta	2 "
Na četvrt leta	1 "
Oglasi sa poleg pogodne 1 fal računaju. Iz van toga se nora plaćiti za svaki oglas kalikupat izlazi, 20 kr. vladni strošok.	

Tetaj III

Vu Čakovcu 4 Apriluša 1886

Broj 14

Lakovnost.

[61.] Peter Pozrtnjak beteguval je na vodenom betegu Telo mu se nadulo, kak pet vederni lagev, a iz trbuha mu je doktor iztočil vno go vode; poleg toga je jako oslabil. Poleg postelje stala je njegova žena i dica, prejeljavši žuhke suze nad ljubljemim otcem. Videči Peter, gde plačuju žena i deca, začme nje batriveti ovak: Draga žena i deca moja! ufašte je vu Boga oca vsih nas. On vam hoče biti bolši otec nego sam vam ja bil. Nut, vidite me, gde veš pol ljeta ležim vam i sebi na terh, ali hvala Boga čutim veš, da se bude skoro zvršilo s' menom; molite za me, da mi Bog pošle jakost na skradnjoj vuri! Na to zaplaču žena i deca ja bolje, a Peter je s velikom mukom počel ovak: Deca, jeli vi hočete vmirajucemu otcu još jednu malu ljubav izkazati? Vse budemo radi čimili ljubljemij japica, samo ako bi vam mogli pomoči. Za mene je bolje, ako vumrem, nastavi on, samo li rad vumreti os vedocen, da bulete bolši nego kak sam ja bil. Čujte jo če kaj vam budem povedal: Draga deca. Ja sam sam sebi kriv kaj ja moram vumreti i Ja vas sam nemrem odhraniti Ali Bog mi bude oprostil. Za moje vreme vučilo se je vu školi i pisati i nekaj računati, a od stvarih koje clovek vu življenju potrebuje, niti jedne reči Mi deca živili smo prez svakoga r: zloga, pak smo delali vse ono, kaj smo vidili, da odrasli dečki činiju jeli je to bilo dobro ali zlo, na to nisimo pazili. Onda sam videl kak su dečki iz prekenosti na gostuvar-nju i na harminah vu se trpali i levali kaj su najviše mogli. A to vam biva i veza; vnoči clovek, koj doma redko gda koj falaceš mesa pojé, gda dojde do

mesa ili vina, onda naphava vu se, da mu se skoro nazad povraća. To sam vse ja videl negda, pak sam si mislil, da je on hurmak, koj nemre tuliko pojesti i popiti; pak onda ajda vudri i ja, ter tak sam se onda privčil na nemer-teljivosti iliti lakovnosti, da sem se već ne mogel toga ostaviti. Pri svakoj priliki napunil sam želudac vi e nego je i prekuhati mogel, a trezen bil sem redko gda

Dobri Bog naj mi oprosti, ar nisam znal, kaj sam delal. Nu pokedoh već pol ljeta ležim vu postelji, ter od vsačesa razmislijavam, i kajji mi j doktor vse raztolnačil, to veza znam vse, kaj clovek činiti ima, da ovak žalostno ne pogine vu najljepšoj dobi. Vidite deca! Clo ek vam je tak kak sadovno drevo: drevo dobiva iz zeulje svoju hranu s pomočjum svojega koren a. Ako korenje nenajde zadosti sokov za zdržavanje, to je clovek želuđec. Hrana i pitvina, kaj clovek potroši, nije još on hrani sok, koj se po celom telu razpostranjuje ovo hrani i hrani. Hrana je clovek to, kaj je sadju zemlja, a želuđec istovak, s pomočjum nekakvog soka, raztvara hranu i pilo vu hrani sok. Ovih sokov nahalja se vu želuđcu samo tuliko, kuliko je potrebno za proizvajanje hranivoga soka iz hrane i p il a. A ko je preveč hrane vu želuđcu, to se sok nemre peme ati sa hranom, pak zato se nemre napraviti dober hrani sok; ako se pak želuđec nalije prekomernim pilom, to se onda ov sok preveč razredi, onda opet

nemre proizvajati dobrega hraniivoga soka. Jedno i drugo zrokuje, da se iz hrane i pila nemre načiniti dosta hraniivoga soka; glad i žedj se vtiši, ali se telo nenahrani. K tomu se jošče vu želuđcu naprave pokvarjeni sok, koji prehadjuju vu krv, i ovi onda doprinašaju vno go betege. Zato se i more reči: da više ljudi vumre od jela i pila, nego pak od glada i žedje. Moji doktor mi je rekel; da sam ja voden beteg dobil zaradi prekomernoga jela i pila. Ja moram vsikak vumreti, nu ja sam si sam zrok, kaj vi ostanete srote a majka vdivoca. Dobri Bog nebude meni to za zio vzal, ar sam ja grešil neznanju da grešim (vu neznaustvu) Ali vi decal vi se vu školi vučite, kaj je cloveku činiti, da si začuva zdravje, obečate mi anda da budete vse ono čimili, kak se to vučite vu školi! Deca su mu dala ruke i obečali su, da budu vsatak delali, kak on želi; nu samo naj nje još neostavi. Peter je preživel još tri dni, a onda je vumrl. Tovarušica njegva kakti vdivoca odhranjivala je decu vu vsakom dobru, a više put njim je nap-rvo donabala otcove reči, koje je zgo-voril na smrtnom času. Deca su zdržala reči pokojnoga oca, ter su živela dugo vu sreći i zdravju.

ZABAVA.

Moje zelje!

(Spisal: Goran)

Tamo, gde Drava tak hitro teče, Sestrom si Murom skupa doteče, Tam si moje Medjimurje mlio. O da bi navek presrećno bilo!

Pojte naj tvoje, obilno rodil Blagoslov božji naj po n'jem hodil. Slado na dajji vince gorice, Da bu rumeno Medjimurcem lice.

Naj cvete radost, naj raste sreća, I zadovoljstvo naj se poveda, A tuga svaka od nas naj ide, Da ju veš nigdar oči nevide.

Ljubav prav sveta, za domovinu Naj bu vu srcu kćeri i sinu; Naj svaki ljubi, majku tu milu, Koja ga hrani na svojem kćeni.

Sloga med nami, naj bude prava, Ljubav iskrena naj okučava. Da veš na zemlji slozni i srećni, Dojdemo srećni vu život većni.

Matias.

grabacišć diaš,

(Dalje.)

Matias. Kajti mi pak nikak mira ni dal, moral sem nu obečati, da vas na to snubiti hoću, k tomu želel je sam poslušati, kaj vi vu tom poslu govorili budete, i ja sam ga vpnil, da imam takvu travu, koju pod jezikom deržeči nevidljiv postane, ovu od mene je vzol; zato, kada on vu hiši bude, tak se držite, kak da ga nebi videli: a na vse moje reči tak odgovarajte, da bude dosta šnofati imel.

Kuzman. Nigdar ljepše komedije, verujte meni, da ga tak zplatiš, kak tréba; gda pak bude ta komedija?

Matias. Vi veza mehrom dimo odidite, i čež pol vure nazad se povrnite, za toga on vre pri meni bude, i onda počnemo našu igru.

Arlejtési hirdetemény.

Vagyonbuktott Petrich Jakab stridói kereskedő esőváltasztmányának 1886. évi márczius hó 26-án hozott határozata folytán a leltárilag 2204 forint 87 kere becsült rőfös és fűszer áruk és bolti szerelvények úgy a különvő 958 forint 60 krt tevő bejelentett követelések ajánlati árlejtés utján eladtának.

A zárt ajánlatok 200 forint bántópenz mellett f. é. ápril hó 10-ig déli 12 óráig csak alulírottunk adandók át, a leltár és a feltételek alulírottunk s ZAKÁL HENRIK ügyvéd úrnál, mint tömeggondnoknál Csáktornyan megtudhatók.

Kelt N.-Kanizsán 1886. márczius 26-án.

Dr. MORGENSTERN JAKO ügyvéd esőváltasztmányi jegyző.

353 1 - 1

Arverési hirdetemény.

Zalamegye összesített árvtárának LEVACSICS TAMÁSNE ZSINICIS MÁRIA végrehajtást szenvedett elleni 307 forint 30 krt. óka s járuléka iránti végrehajtás ügyében a VI-ik hegykerületi 78. sz. tjkvben felvett fele részben ZSINICIS MÁRI tulajdonul felvett ingatlanokra és pedig a 399. hrsz. a. ingatlan fele részére 160 forint: a 252. sz. tjkvben felvett ingatlan fele részére 27 forint: a 386 hrsz. a. ingatlan fele részére 240 forint: a 400 hrsz. a. ingatlan fele részére 63 forint: a 1212 hrsz. a. ingatlan fele részére 81 forint: a 401 hrsz. a. ingatlan fele részére 92 forint: a 1207 hrsz. a. ingatlan fele részére 98 forint: a 1213 hrsz. a. ingatlan fele részére 82 forint: a 397 hrsz. a. ingatlan fele részére 113 forint valamint a VI-ik hegykerületi 1126. sz. tjkvben a ZSINICIS MÁRIAT illetett 1206. hrsz. a. ingatlan fele részére 72 forint: a 1215 hrsz. a. ingatlan fele részére 46. forint az

1886 évi ápril hó 17-ik napján d. e. 10 órakor

a VI-ik hegykerületi község házában megtartandó nyilvános árverésen eladandó fognak. Kiküldési árak a becsárók.

Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első át árverés napjától számítandó 8 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt a harmadikat ugyanatól számítandó 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt a csáktornyai kir. adó mint bírói letéti pénztárnál letéltetni.

Kelt Csáktornyan a kir. járásbíró mint tkvhatóságánál 1886 október hó 24-én

357 1-1

Arverési hirdetemény.

Közírhre tétetik, hogy a csáktornyai kir. járásbírósg mint tkvi hatóság és n.-kanizsai kir. törvényszék területén lévő a belicza 62 sz. tjkvny A 1146 77p 133pa 221ja 293p 377p 683p 724p 827p 833p 1002b. hr. sz. a KOVACSICS JÁNOS tulajdonul felvett s 1068 hrsz. bírósg követelésének, valamint jelenlegi 6 fr. 80 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett a kert végrehajtási árverés elrendeltetik és ennek feltételei a következőkben állapítanak meg. 1. szőr. Kiküldési ár a fennebb kitűzött birtokok el fognak adandó 2 szor árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat vagyis 116 fr. 80 krt kespénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. 3 szor Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az első át árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt a másodikat ugyanazon naptól számítandó 60 nap alatt a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt a csáktornyai kir. adó mint bírói letéti pénztárnál letéltetni. A bántópenz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverés megtartására határidőül

1886 évi május hó 27-ik napján d. e. 10 órakor

Belicza község házában tüzetik. Az árverési hirdetemény alulírt hatóságánál és Belicza község házában megtekinthetők.

Kelt Csáktornyan a kir. járásbírósg mint telek könyvi hatóságánál 1886 évi január 28-án

356 1 - 1

SARTORI OSKÁR
Nagy Kanizsán.

A Belegbarátó című röpirathoz számos házi- és ipari ismereteket, melyek sok éves keresztről megválasztottak bizonyultak s ez okból a legelőgobb ajánlatra méltók. Minden betegnek ismereni kellene a ropiratot. Különösen pedig azokat, a kik közvényben vagy császán, fűdösorvadásban, ideggyengeségben, sápkórban stb szenvednek, arra figyelmességük, hogy az egykori háziasszony által nagyra értékelt, hogy az ugynevezett gyógyírthall betegségek is megúntak. A ki a Belegbarátót olvasni kívánja, az ugyan egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipszbe, mire a ruport megküldetik. A megrendelésnek ez költsége nem kerül.

Cvetkovics Antal
vaskereskedésében Csáktornyan

TANONCZ
vételik fel.

A vállalkozók azonnal jelentkezhetnek. 358 1-1-1

Arverési Feltételek.

VARGA LAJOS nagy-kanizsai lskós végrehajtásának öz. BORKOVICS IMRENE szül. RADK TERÉZIA végrehajtást szenvedett elleni 500 forint követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében

1) az 1886 évi ápril hó 22-ik napján d. e. 10 órakor

Ferkánovezen a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen árverés alá bocsátatnak a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírósg területén lévő V hegykerületben fekvő, s az VI-ik hegykerületi 405 sz. tjkvben a végrehajtást szenvedett tulajdonul hegyezett 988 hrsz. 2 hód 1499 öl ház helyősg, gyümölcsös és szőlő Ferkánovezen 750 frt kiküldési árban a 973 hrsz. 875 öl rét 34 frt 957 hrsz. 828 öl szántóföld 50 frt 994 hrsz. 1090 öl erdő 25 frt kiküldési árban, valamint az VI-ik hegyker. 439 sz. tjkvben 1007 hrsz. alatt felvett 980 öl réthől a végrehajtást szenvedett illető egy-negyed rész jutalek 24 forint ezennel megállapított kiküldési árban.

2) Az ingatlanok helyrajzszámokéni külön külön adandó el.

3) Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kiküldési áron alól is eladandó fognak.

4) Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat kespénzben vagy az 1881 évi LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított el és az 1881 november hó 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX t. cz. 170 §-a értelmében a bántópenzének a bíróságán előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszojalgatni.

5) Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első át árverés napjától számítandó 1 hónap alatt a másodikat ugyanazon naptól számítandó 3 hónap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 6 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt az 1881 évi december hó 6-án 394151j. M. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a csáktornyai kir. adóhivatal mint bírói letéti pénztárnál letéltetni.

A bántópenz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Csáktornyan a kir. járásbírósg mint tkvi hatóságánál 1886 január hó 13-án

359 1-1

Hirdetemény.

Mely szerint Perlak mezőváros előjárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a perlaki község képviselő testületének folyó év márczius hó 21-én kelt határozata folytán **folyó évi július hó 5-én reggeli 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen az alábbi haszonvételek haszon bérbe adandó fognak egymásután következők:

3 évre és pedig 1887. évi január hó 1-től 1889. év végeig.

1. A város tulajdonához tartozó nagy vendéglő a megkivatató helyiségekkel, nem különben kerttel istállóval és kocsi színnel a feltételekben kijelöltekkel együtt.

A feltételek naponta reggel 8 órától délut 42 óráig a város házában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Perlakon 1886. márczius 22-én.

351 2-4

Málek István bíró

Strém és Klein fűszerkereskedése N.-Kanizsán.

Van szerencsénk, a t. cz. közönségnek ez uton tudomására hozni, hogy raktárunk van és hármint mennyiségben nálunk megrendelhető a legkitünőbb minőségű

Trágya-gipsz.

Egyedüli elárúsítás Zala-, Somogy- és Baranya megyék részére.

Ez elismert legjobb földjavító és termékenyítő szert egy enyembeli első-rangu czeg szállítva számunkra, mely több kiállításon érmetet és kitüntetésekert nyert, ami elég biztosítékot nyújt a készítmény valódisága és jóságára iránt.

Ugyane trágya gipszről dr. Moser J. tanár, ki azt beható véglymezésnek vetette alá a leghelyőgobb és legajánalobb bizonyítványt állította ki.

A szétküldés tőlünk eredeti áron történik

50 kilogramm tartalmu zsákokban vagy akár **Wagon számban** az utóbbi esetben a szállítást bármely vasuti állomáshoz díjmentes Levélbel megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

STRÉM és KLEIN
fűszerkereskedése
NAGY-KANIZSÁN

311 6-6

Strém és Klein fűszerkereskedése N.-Kanizsán.

HERLINGER M.

Alapított 1873. évben. Alapított 1873. évben.

óras és ékszerész Csáktornyan.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű órák, arany, ezüsttárak és ékszerekből legfin. kiállítva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző-hivatal által feltűzve-gálva és fémjelvezve van.

Mindennemű **RÉGI ÓRAKAT** ugyvaltán **arany- és ezüst tárgyakat** javítás végett jót állás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak oserőbe a legmagasabb árban átvétetnek.

NB: Bátorodom még jól berendezett **optikai áruraktárat** is a n. é. közönség szives figyelmére ajánlani.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

209 57-1

Nyom. Fischel Fülöp laptulajdonosnál Csáktornyan.